

“ GIDA GÜVENLİĞİ KÜLTÜRÜ OLUŞTURMAK ”

Yüksel Soyubelli

Kalite Güvence Direktörü
PINAR ENTEGRE ET VE UN SANAYİİ A.Ş.

4 Kasım 2022

Kültür;

bir sosyal grubu karakterize eden düşünce ve davranış biçimleridir.

Gıda Güvenliği Kùltürü;

“Bir organizasyonun bütününde ve ötesinde, gıda güvenliğine yönelik zihniyet ve davranışları etkileyen ortak değerler, inançlar ve normlar” olarak tanımlanır.

[“Global Food Safety Initiative”](#)

Gıda Güvenliği Kùltürü

- Dünya nüfusunun hızla artması,
- Uluslararası gıda ticaretinin yaygınlaşması,
- Son yıllarda dünyanın çeşitli bölgelerinde ortaya çıkan gıda kaynaklı hastalıkların artması,
- Geleneksel yöntemlerle üretim yapan işletmelerde gıda hijyen ve güvenilirliği kavramlarının yerleşmemiş olması,
- Bazı tüketicilerde ve gıda işletmelerinde gıda güvenliği bilincinin tam yerleşmemiş olması,
- Toplu tüketim, dışarıda yeme ve hazır gıda tüketim alışkanlıklarının artması nedeniyle gıda güvenliği' nin önemi artmıştır.

Kùçük ve yerel işletmelerden, büyük ve çok uluslu şirketlere kadar gıda endüstrisinin bir parçası olan her işletme, güvenli gıda işleme uygulamalarını takip etmek, uygulamak durumundadır.

Gıda Güvenliği Kùltürü

- Perakende ve tüketim noktalarında gıda kaynaklı hastalıkları azaltmada en etkili yöntem, tüm gıda üretim zincirinde stratejik kontrol noktaları oluşturup, etkin yönetmektir.
- Bu noktada en kritik süreç kurumlara gıda güvenliği kùltürünün yerleştirilmesidir.
- Gıda Güvenliđinin başarılı ve sürdürülebilir olması için şirket kùltürünün oluşması gerekir.

Her türden kùltür bireylerde değil, gruplarda yaşar. Deđerler, şirketin her yeni üyeleriyle paylaşılmalı ve davranışlar aracılığıyla gruplar halinde işler hale getirilmelidir.

Bunun için insanların iş yapış şekillerini
yani davranışlarını değiştirmeliyiz.

Gıda güvenliği kùltürü bir yönetim sistemi veya program değildir.

- Gıda üretim tesislerinde çalışan her personelin ,Yönetim kademesi, tesiste olsun olmasın her zaman gıda güvenliği gerekliliklerine uygun olarak hareket etmesidir.
- Tüm alışanların, her zaman, her koşulda yaptıkları ve üretilen gıdanın güvenli olduğundan emin olmak için günlük işlerinde nasıl düşündükleri ve nasıl davrandıklarıdır.

- Davranışları, özellikle sağlık ve güvenlik konusunda değiştirmek çok zordur; bu konuda kuruluşlar bir yöntem ve model geliştirmek durumundadır.
- Gıda bilincinin eğitim ile benimsenmesi sorunların aşılmasında en etkili yöntemdir.
- Bu modellerde atlanan en önemli konu tesis dizaynı, ekipman seçimi gibi kişinin uyum isteğini etkileyen çevresel ve fiziksel faktörlerdir.

Basit sebep-sonuç düşüncesi yerine, tüm bileşenlerin sistem üzerindeki rolü, geri bildirim ilişkileri ve konu ile ilgilerinin anlaşılmasına dayalı bir yapı gerektirir.

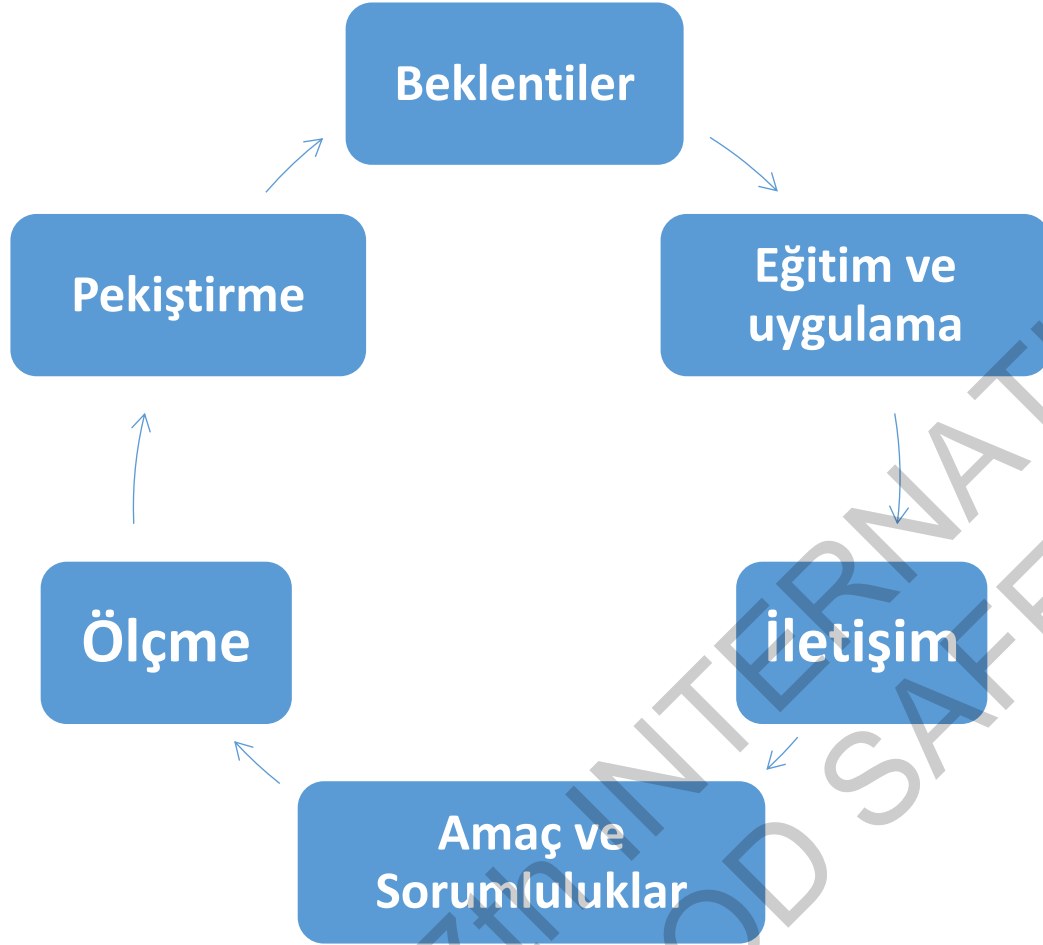
Bu entegrasyonu kurmuş işletmelerde gıda güvenliği kùltürü oluşmuştur.

Gıda güvenliği yönetim sistemleri ile gıda güvenliği kùltürü arasındaki ilişki...

Davranış temelli bir gıda güvenliği yönetim sistemi kurmak için gıda bilimi ve davranış biliminin etkin entegrasyonuna ihtiyaç vardır.

Gıda güvenliği kùltürünü geliştirmek için düzenli iletişim, eğitimler, ölçümler, ekip çalışması ve kişisel sorumluluk neden çok önem taşıyor?

Gıda Güvenliği Kùltürü

Davranış temelli bir gıda güvenliği yönetim sistemi sürekli iyileştirme modeli kullanılarak oluşturulabilir.

Gıda Güvenliği (GG) Beklentilerinin Anlaşılması

- Yerleřmiř bir gıda güvenliği kùltürü, organizasyondaki her üye ve süreç için ayrıntılı olarak tanımlandığı ve uygulandığı anlamına gelir.
- GG beklentileri net, özel, ulaşılabilir, anlaşılabilir ve yüksek kalitede olmalıdır.
- Çalışanlarda şirketin inanış ve değerleri ile bağlantılı bir davranış modeli geliştirilmelidir.
- GG beklentilerinin kurum içinde açık ve tutarlı iletişimi için bu beklentiler ve iletişim kayıt altına alınmalıdır.

Eğitim ve Uygulama

- Eğitim yaklaşımı çözüme dönüştürülmelidir. (GMP eğitimi yerine yabancı madde problem çözümü)
- Eğitim ve uygulama birbirinden farklı, GG ile ilgili temel eğitimler mutlaka verilmeli bunun yanında iş yapış şekli, görev ve sorumluluklar yerinde gösterilerek uygulama yapılmalıdır.
- Eğitim ve uygulamaların davranışa dönüşmesi için gerçek risk ve sonuç örnekleri anlatılmalı, gösterilmelidir. Konu özelinde örnek ve vaka çalışmaları istatistik veri anlatımından çok daha ikna edici ve davranışa yöneliktir.
- Kısa ve basit olmalı, yazı yerine gösterim içermelidir.

İletişim

- Bir kurumun iletişim kalitesine bakarak GG kùltürü hakkında çok Őey söylenebilir.
- GG kùltürünün kurum kùltürümüzün bir parçası olduğunun benimsenmesi için bir çok farklı iletişim kanalları kullanılabilir. GG posterleri, işaret ve sembolleri vb.
- GG konusunda tek taraflı bilgilendirme değil, karşılıklı interaktif iletişim kurulmalı, çalışanlar da dinlenmeli, soru sormaları ve fikirlerini paylaşmaları sağlanmalıdır.

Amaç ve Sorumluluklar

- Amaçlar basit, etkili ve amaçlanan davranış değişikliği için öncül olmalıdır. Amaçlar sonuçlarla karşılaştırılmadığı sürece performans geliştirmezler.
- Amaçlar, konuya özel, ulaşılabilir, risk temelli ve ölçülebilir olmalı, yazılı olmalıdır.

İzleme ve Ölçüm

- Organizasyonun performansını izlemek için sadece ölçüm yeterli değildir, çalışanların doğru şeyleri yaptıklarını göstermek, trend, karşılaştırma ve inovasyon için bu ölçümler kullanılmalıdır. Bunun yanında proses, bilgi ve davranış ölçümlenmesi ve değerlendirmesi de GG performans ölçümünde çok önemlidir.
- Etkin performans izleme için hem öncül, hem de artçıl ölçümler yapılmalı ve izlenmeli, sonuçlarla ilişkilendirilmelidir.

Gıda Güvenliği Paydaşları

- Bir kuruluşun gıda güvenliği kùltürünün olgunluğu, tüm paydaşların ortak gıda güvenliği hedeflerini ne ölçüde kabul ettiği, gıda güvenliği standartlarını korumadaki aktif rolleri için sorumluluk üstlendiği ve bunları başarmak için birlikte çalıştığı ölçüde ölçülebilir.

Pekiştirme

- En etkili pekiştirme yöntemi GG performans sonuçlarını kullanmaktır. Sonuçlar bir davranışın veya değiştirilmiş bir davranışın etkisini çok net gösterir.
- Davranışı etkilemek için sonuçları kullanmadan önce bir ihtiyaç değerlendirmesi yapılmalı ve problemin neden ortaya çıktığı belirlenmelidir.
- Sonuçlar motivasyon eksikliği sebebiyle ortaya çıkan sorunları şekillendirmek için de kullanılabilir.

Zihniyet ve Davranışı Etkileyin

Psikolojik olarak inançlarımız, zihniyetlerimiz ve davranışlarımız, ulusal kültürümüz, yetiştirilme tarzımız ve yaşam deneyimlerimiz dahil olmak üzere birçok faktörden etkilenir.

Liderlik ve Yönetimin Rolü

- Etkin bir gıda güvenliği kùltürü oluşturma veya mevcut kùltürü geliştirmede liderlere büyük görev ve sorumluluk düşmektedir.
- Bu bir seğıimdir, proaktif olarak doğru olan davranışı seğıme ve sisteme dayalı bir yaklaşım uygulama gerektirir.
- En tepeden başlayarak tüm seviyelerdeki liderlerin gönüllü taahhüdünü gerektirir.

İlk Kademe Yöneticilerin Sorumlulukları

- Güvenli davranışları cesaretlendirme güvensiz davranışlardan vazgeçirme,
- Tehlike analizi yapma ve yönetme,
- Çalışanları eğitme,
- Dökümanite edilmiş güvenlik denetimleri yapma,
- Vakaları ve ramak kala durumları araştırma.

Orta ve Üst Düzey Yöneticiler

- Kurumsal değer olarak örnek davranışları vurgulama,
- Çalışanlarla yapılan toplantılarda gıda güvenliğinin değerlendirilmesi,
- Gıda güvenliği komitelerine katılım, parçası olma,
- Üretim alanının sık gezilmesi,
- Yeterli kaynak sağlama,
- Çalışan eğitimlerinin yapılmasını sağlama,
- Güvene dayalı ilişki oluşturma,
- Güvensiz faaliyetleri askıya alma.

Güçlü bir Gıda Güvenliği Kùltürüne Sahip İşletmelerde;

- Çalışan aidiyet duygusu yüksektir.
- Hata oranları daha azdır.
- Verimlilik daha fazladır.
- Müşteri ve tüketici şikayetleri düşüktür.
- Müşteri ve tüketici memnuniyet oranı yüksektir.

«*DAHA İYİ BİR YAŞAM İÇİN*»

TEŞEKKÜRLER...